

شناسه	مقررات و رویه اجرایی - دستور جلسه شماره (۱)	تاریخ	۱۴۰۲/۰۷/۱۸
عنوان	بررسی رفع تعهد ارزی صادرات خدمات فنی و مهندسی از محل واردات کالا		
مرجع طرح موضوع	قانون عالی انجمن های صنفی کارفرمایی ایران		
شرح دستور	با پیگیری های صورت گرفته صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی در سنوات گذشته، فعالان این حوزه ملزم به بازگشت ۱۰ درصد ارز مربوطه به سیستم بانکی بوده اند که این امر در بسته های سیاست های ارز حاصل از صادرات سنوات ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ و قانون بودجه سال ۱۴۰۱ منعکس گردید، لیکن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی به دلایل عدم وجود زیرساخت ثبت صادرات خدمات فنی و مهندسی در سامانه جامع تجارت و برخی ابهامات دیگر در قوانین و مقررات و رویه های اجرایی مربوطه از این تسهیل برقرار شده محروم بوده اند از جمله اینکه: • به موجب بند ۲ ماده ۸ آیین نامه اجرایی تبصره ۶ بند (ح) ماده ۲ مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، صادرکنندگان مکلفند ۹۰٪ تعهدات ارزی صادراتی را به یک یا ترکیبی از روش های برگشت ارز، رفع نمایند. لیکن تکلیف درصد رفع تعهد ارزی صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی برای سال ۱۴۰۱ با توجه به تاریخ لازم الاجرا شدن آیین نامه یاد شده از تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۵ (۱۵ روز پس از انتشار در روزنامه رسمی) مشخص نشد و همچنین در خصوص نافذ بودن حکم آیین نامه مذکور بر پرونده های مالیاتی باز سال های ۱۳۹۷ لغایت ۱۴۰۰ ابهام ایجاد گردید که مسلماً نظر بخش خصوصی بر عدم تعلق رفع تعهد ارزی می باشد. • همچنین به موجب بند ۴ ماده ۱۵ آیین نامه اجرایی تبصره ۶ بند (ح) ماده ۲ مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، ماشین آلات و تجهیزات مورد استفاده در قراردادهای E.P.C.F و B.O.T تا زمان اتمام طرح (پروژه) معاف از ایفای تعهدات ارزی می باشد، لیکن از یک سو درآمد ارائه خدمات پیمانکاری برای سال های قبل از تحویل قطعی پروژه براساس روش درصد پیشرفت کار شناسایی می شود، از سوی دیگر به دلیل تحریم های اقتصادی در سال های اخیر، بسیاری از پروژه ها چندین سال پس از زمان تعیین شده در قرارداد به پایان می رسند و یا در برخی موارد ناتمام باقی مانده و منجر به فسخ می شوند، لذا هیچگونه درآمدی برای آنها قابل وصول نبوده و رفع تعهد ارزی امکان پذیر نمی باشد، همچنین تعریف دقیقی برای اتمام پروژه وجود ندارد و تاریخ خاتمه قرارداد الزاماً مقارن با زمان وصول درآمد نمی باشد. لازم به ذکر است پس از پیگیری های متعدد و مساعدت سازمان توسعه تجارت و بانک مرکزی، مصوبه کمیته اقدام ارزی در راستای امکان استفاده از واردات کالا و تجهیزات از محل صادرات خدمات مهندسی صادر گردید و با توجه به پیچیدگی شرایط صادرات خدمات فنی و مهندسی همچنان در دست بررسی صدور تغییرات متناسب در سامانه جامع تجارت می باشد لیکن این پیگیری ها تا کنون عملیاتی نشده است. شایان ذکر است در جلسه کارگروه تخصصی بررسی این موضوع در مرداد ماه سال جاری، نماینده سازمان توسعه تجارت از جلسه ای با بانک مرکزی و توافق درباره ایجاد بستر لازم در سامانه جامع تجارت برای حل مشکل رفع تعهد ارزی صادرکنندگان خدمات فنی مهندسی خبر داد که ظرف یک هفته بستری فراهم شود تا در سامانه جامع تجارت، صادرات		

خدمات نیز مانند صادرات کالا، کوتاژ صادراتی دریافت کند و از زمان ثبت این کوتاژ تا ۴ ماه فرصت برای رفع تعهد ارزی برای صادرکننده این حوزه لحاظ شود. لیکن به گفته فعالان اقتصادی تاکنون این بستر ایجاد نشده است.	
این موضوع در جلسه کارگروه تخصصی در تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۲ در اتاق ایران و با حضور نمایندگانی از اتاق ایران، وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی، سازمان توسعه تجارت و کانون عالی کارفرمایی بررسی و مقرر شد: ۱- بانک مرکزی و سازمان توسعه تجارت به عنوان دو نهاد متولی طی یک هفته آینده، بستر لازم را در سامانه جامع تجارت برای تخصیص کوتاژهای صادراتی و رفع تعهد ارزی صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی فراهم و نتایج آن را به دبیرخانه شورای گفت‌وگو منعکس نمایند. (تاکنون این بستر فراهم نشده است.) ۲- با توجه به برگزاری جلسه فی مابین سازمان توسعه تجارت و سازمان امور مالیاتی درباره حل چالش‌های مالیاتی صادرکنندگان خدمات فنی مهندسی قرار شد در این نشست مسائل مربوط به این حوزه طرح و حل‌وفصل گردد و نتیجه این نشست توسط سازمان توسعه تجارت برای دبیرخانه ارسال شود. (طبق اعلام شفاهی سازمان توسعه تجارت نتیجه حاصل نشده است.)	
۳- در خصوص دریافت کارت بازرگانی ۵ ساله صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی مقرر شد کانون عالی کارفرمایی متنی را تهیه نماید تا از طریق اتاق ایران در اختیار سازمان توسعه تجارت قرار بگیرد تا مراحل اجرای آن بررسی و طی شود. (این پیشنهاد طی نامه شماره ۱۰/۱/۶۱۷۷/ص مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۲ به وزارت صنعت، معدن و تجارت ارسال شده است.) اهم نظرات به شرح ذیل می باشد:	جمع‌بندی جلسه کارشناسی
مهدی معصومی نماینده کانون عالی کارفرمایی: موضوع اصلی ضوابط بین دستگاه‌ها می‌باشد که مشکل است و باید به دنبال راه حل عملیاتی باشیم. مشکل صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی این است که در بیشتر قوانین و مقررات بازگشت ارز و مسائل ارزی آنها دیده نمی‌شود و اگر هم در نظر بگیرند بدون نظر کارشناسان متخصص این کار انجام می‌شود. صادرات خدمات فنی مهندسی صادراتی است که هیچ کالا و محصولی از کشور خارج نمی‌شود به همین جهت ما معتقدیم که صادرات دانش انجام می‌شود و به جای آنکه استقبال شود، باعث فراری دادن نیروهای متخصص می‌گردد. طی جلسه‌ای که دو سال پیش در وزارت امور خارجه داشتیم، نکته‌ای که مطرح شد در بحث مالیات، خدمات فنی و مهندسی ذیل ق.م.م. ۱۴۱ قرار می‌گیرد. در این خصوص بحث این است که یک جنسی در داخل کشور تولید و صادر می‌شود و مالیات در محل انجام کار و وقوع کار تعلق می‌گیرد. ماده یک قانون ارزش افزوده می‌گوید در حین انجام کار، درحالی که خدماتی که ما ارائه می‌دهیم کشور دیگری است، بدین معنی که به سازمان امور مالیاتی ارتباطی ندارد چون ذینفع فرد دیگری است و ما برای کشور دیگری کار می‌کنیم پس مالیات را در همان کشور پرداخت می‌کنیم. سازمان امور مالیاتی می‌گوید که اگر رفع تعهد ارزی صورت نگرفته است در روز تحویل قطعی رفع تعهد کنید. این کار برای ما به سرعت امکان پذیر نیست زیرا مراحل زیادی دارد و باید در کمیته ماده ۱۹، نامه را بگیریم و پروسه زمانی‌اش طی شود تا بتوانیم رفع تعهد کنیم. در این راستا سازمان مالیاتی از ما مالیات مضاعف می‌گیرد لذا به دنبال این موضوع هستیم که این رفع تعهد ارزی را حل کنیم. خیلی از صادرکننده‌ها می‌توانند در ازای صادراتی که انجام می‌دهند واردات کالاهایی که مجاز است را هم انجام دهند اما چون صادرات ما کوتاژ ندارد	

دستور جلسه هشتاد و هشتمین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
(موضوع بند (ب) ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور)

نمی توانستیم در ازای آن واردات انجام دهیم. شکایت ما از بانک مرکزی این است. مدتی ارز حاصل از صادرات خدمات فنی و مهندسی را در سامانه گذاشتند و بعد مجدد از سامانه برداشتند. بهترین گزینه برای ما این است که جنس وارد کنیم که اولاً پروسه ثبت سفارش طولانی ای دارد که زمان رفع تعهد ارزی را طی نمی کند دوماً ترخیص کالا خودش مراحل زیادی دارد و نکته مهمتر چون کوتاژ نیست ما نمی توانیم پشت وارداتمان بزنیم که به صورت اتوماتیک بشیند و مثل بقیه صادرکننده ها موضوع حل شود، که البته کوتاژ دادن هم مشکل را حل نخواهد کرد زیرا از هر طرف زمان بر است و سازمان امور مالیاتی می گوید تا تحویل قطعی باید رفع تعهد ارزی انجام شود.

یک بحثی که هست، هر زمان که کمیته ماده ۱۹ تصویب کند چهار ماه فرصت برای رفع تعهد ارزی داشته باشیم این در خصوص افرادی است که می خواهند پول بیاورند اما آنهایی که کالایی هستند نمی توانند چون زمان بر است.

مورد بعد در خصوص این است که خیلی از شرکت های فنی و مهندسی لزومی به گرفتن کارت بازرگانی ندارند، پیشنهاد ما این است که صادرکنندگان خدمات فنی مهندسی هم بتوانند کارت بازرگانی پنج ساله بگیرند که مانند بقیه صادرکنندگان نیاز نباشد هر ساله با دادن هزینه سنگین تمدید کنند.

صادرات خدمات فنی و مهندسی در واقع اجرای پروژه ها در خارج از کشور است و مالیات هم از فعالیتی دریافت می شود که در داخل مرزهای کشور انجام شده باشد. بر این اساس، دریافت مالیات از صادرکنندگان این بخش به نظر اقدام نادرستی است که باید مورد بازنگری قرار بگیرد.

محمود اسکندری، نماینده سازمان توسعه تجارت ایران: موضوعاتی که مطرح شد در دستور کار ما در سازمان توسعه تجارت و بانک مرکزی است. طی جلسه ای که دیروز با بانک مرکزی داشتیم موضوع آخری که آقای معصومی فرمودند حل شد. ما به آئی تی های سازمان اعلام کرده بودیم که فرق زیادی بین کالا و خدمات است اما تصمیم گیری هایشان غلط بود. از زمانی که ما برای کمیته ماده ۱۹ و یا ۵ برای سایر خدمات گواهی صادرات خدمات را صادر و به سامانه جامع تجارت اعلام می کنیم مقرر شد که آنها در یک دوره زمانی شناسه یا کوتاژ کالایی را به خدمات اختصاص دهند و همچنین روزی که آنها کوتاژ را اختصاص می دهند چهار ماه هم فرصت داشته باشند که رفع تعهد ارزی انجام دهند که بعد از پذیرفتن آئی تی بانک مرکزی این موضوع اجرا خواهد شد.

ما هر سال از این ۵۰ صادر کننده نمونه که مجاز به انتخاب هستیم در حوزه فنی و مهندسی نهایتاً ۴ یا ۵ نفر را بیشتر نمی توانیم انتخاب کنیم و این از طریق اتاق بازرگانی بایستی پیگیری شود که از بین همه چند نفر که واجد شرایط هستند انتخاب شوند. این پیشنهاد باید از طریق رئیس اتاق بازرگانی داده شود و سازمان توسعه تجارت هم موافقت خواهد کرد.

محمد پور حیدری، نماینده بانک مرکزی: پیرو جلسه ای که با سازمان توسعه تجارت داشتیم و آقای اسکندری نیز فرمودند تاریخ رسید مالی مبنای پرونده های جدید و قدیم شده و دیگر روی هر دو پرونده مشکلی وجود نخواهد داشت. قطعاً دسترسی به سازمان توسعه تجارت بعد از اینکه گواهی صادر شد در سیستم وارد و کوتاژ صادر می شود که خاص است و با کالا فرق می کند و پرونده های قبل هم از زمانی که رسیدگی و صادر شد در نظر گرفته می شود.

دستور جلسه هشتاد و هشتمین نشست کمیته حمایت از کسب و کار
(موضوع بند (ب) ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور)

۱- بانک مرکزی و سازمان توسعه تجارت ظرف یک هفته بستر مورد توافق را راه اندازی نمایند تا در سامانه جامع تجارت، صادرات خدمات نیز مانند صادرات کالا، کوتاژ صادراتی دریافت کند و از زمان ثبت این کوتاژ تا ۴ ماه فرصت برای رفع تعهد ارزی برای صادرکننده این حوزه لحاظ شود. ۲- با الحاق یک تبصره به ماده ۸ آیین نامه اجرایی تبصره ۶ بند ح ماده ۲ مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی مستند به اخذ گواهینامه کمیته ماده ۱۹ از الزام بازگشت به روش های عنوان شده رفع تعهد ارزی مستثنی شوند. ۳- از آنجایی که شرکت های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی اساساً پیمانکار یا مهندسین مشاور هستند و فعالیت اصلی آنها واردات و صادرات نمی باشد، اقدام سالانه برای تمدید کارت بازرگانی عدیده توجیه ناپذیر است و مقرون به صرفه نمی باشد، لذا پیشنهاد می شود صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی مستند به حداقل یک مورد گواهی کمیته ماده ۱۹ در ۵ سال گذشته از شرایط تمدید ۵ ساله کارت بازرگانی صادرکنندگان نمونه بهره مند شوند.	پیشنهاد دبیرخانه
۱- نامه شماره ۲۲۸۲۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۱ قانون عالی کارفرمایی ایران ۲- نامه شماره ۲۲۹۳۴ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۸ قانون عالی کارفرمایی ۳- نامه شماره ۱۰/۱/۶۱۷۷/ص مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۲ دبیرخانه به سازمان توسعه تجارت ۴- نامه شماره ۱۰/۱/۶۲۹۰/ص مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۷ به سازمان توسعه تجارت و بانک مرکزی مبنی بر الحاق یک تبصره به ماده ۸ آیین نامه اجرایی تبصره ۶ بند ح ماده ۲ مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه